

mange Familier i Samfundet, er faa stor, at Udgiften vilde være meget lille i Forhold dertil. Jeg skal derfor foreslaa Thinget at stemme for den Dagsorden, der nu foreligger; thi den udtaler en fuldstændig Samstemning med Regjeringens Ønske om en snarlig Tilveiebringelse af et Asyl for uheldbrekelige Landsfvage, og jeg kan ikke tro, at vi skulle sidde herinde saalænge, at det andet Thing skulde kunne faae denne Sag behandlet og mulig sende den tilbage hertil, og at vi altsaa kunde faae Ende paa den tidligere, end naar vi nu henviser den til Regjeringen og da optage den igjen næste Aar.

Sæfner: Det er en Uttring af den ærede Sekretær (Raben) i det Foredrag, han holdt for en Stund siden, som jeg ikke tror bør gaa upaataalt hen, selv om jeg er overbevist om, at hans Ansøelse kun deles af ganske faa Medlemmer i dette Thing. Den ærede Sekretær udtalte sig ganske bestemt for Unseligheden af at etablere en Statsanstalt med tilhørende Statsmedsmand og indrømmede, at en saadan Anstalt vistnok vilde blive dyr, i hvert Fald en hel Del dyrere end en privat Anstalt med Subvention af Staten; men, tilspiede faa den ærede Sekretær, det har ikke Stort at betyde, thi den Byrde behøver ikke at komme til at hvile paa Statskassen, den kan jo indkræves af Landsdelene, det vil altsaa sige, indkræves af Amtsrepartitionsfondene. Før, da jeg havde Ordet, tillod jeg mig ganske kort at udtale mig imod en saadan Ordning af Sagen, og jeg skal tillade mig at gjentage min Modstand imod den. Naar Rigsdagen vedtager et Lovforslag, som gaar ud paa at etablere en Statsanstalt, er det efter min Formening det ene Rigtige, at Udgifterne til denne Anstalt ogsaa komme ind paa Statens Budget, saaledes, at Rigsdagen der kan faae et Overblik, se, hvorledes Indtagter og Udgifter stille sig, og det er vigtigt ved en Lov at votere saadanne Udgifter, som man faa siden overlader det til Amtsraadene rundt omkring i Landet at se, hvorledes de kunne bringe tilveie, overlader til dem at bringe Egevaegt mellem deres Indtagter og Udgifter. Hvem der end reparerer Udgifterne, komme disse dog i sidste Instans til at hvile paa Skatteyderne og under nedadgaende Konjunkturer som dem, vi have for Oieblikket, vil der bestemte, som jeg tillod mig at udtale før, være en mindre Billighed hos Amtsraadene til at ligne store Beløb paa Skatteyderne, og naar den Modvillie er tilstede, vil det i sidste Instans gaa ud over Ibioterne. Den ærede Ordfører for Mindretallet (Gedersfeld de Simonsen) udtalte, at det vilde kunne tænkes, at det kunde blive paabudt — ligesom Tilfældet er for de Døvtummes Vedkommende — at Ibioterne skulle indsettes i en Anstalt som den her paatenkte. Men der er jo forskjellige Klasser af Ibioter (Gedersfeld de Simonsen: De sindsvage,

gale!) Den ærede Ordfører for Mindretallet tilføjer: De sindsvage, de gale. Der er jo virkelig Gale blandt Ibioterne, og der er Ibioter, som ikke ere gale, men som desuagtet kunne være trængende til at komme ind paa en Anstalt som denne, og som det vil være ikke alene fuldt forsvarligt, men endogsaa en Forpligtelse at bringe ind paa Anstalten; men mellem dem, der bør indsettes i Anstalten, og dem, for hvilke en saadan Nødvendighed ligger noget fjernere, er det meget vanskeligt efter min Formening at træffe den rette Grænse. Den ærede anden Sekretær (Suel), som talte til Fordel for sin Dagsorden, anstillede adskillige Beregninger over den Størrelse, som en saadan Ibiotanstalt maatte have, naar den skulde tilfredsstille det tilstedeværende Behov. Jeg er fuldkommen enig med den ærede Sekretær i, at, hvad der er foreslaaet af Regjeringen, ikke er tilstrækkeligt, men det er en Begyndelse; senere kan man gaa videre ad den samme Vej. Det synes, som om den ærede Sekretær antydede, at det vilde være hensigtsmæssigt at samle alle Ibioter paa eet Sted. Det tror jeg imidlertid er fuldstændig feilagtigt. Hensynet til de forskjellige Landsdele gjør det onskeligt at anbringe disse Anstalter paa forskjellige Steder i Landet, og Hensynet til Ibioterne gjør det bestemt utilraadeligt at samle et altsor stort Antal paa eet Sted.

Ordføreren (Berg): Det er en Udtalelse af den ærede Ordfører for Mindretallet, der har givet mig Anledning til at begjære Ordet. Jeg skal fatte mig faa kort som muligt. Den ærede Ordfører for Mindretallet udtalte nemlig, at Lovforslaget ikke er i Overensstemmelse med det Grundlag, der er givet i Kommissionens Betænkning. Flertallet har ganske vist læst Kommissionens Betænkning med megen Belvillie, skjøndt vi dog ogsaa have levet nogen for Lovforslaget; men jeg tror, at jeg igaar har paavist, at en anden Løsning end den, det ærede Mindretal har fundet at være den rigtige, ogsaa kan hævdes. Jeg tillod mig at vise, at, medens man i Kommissionens Betænkning Side 8 og 9 særlig udviklede, hvorledes det er nødvendigt, at Undervisnings- og Dpdragelsesanstalter for de Landsfvage komme til at henhøre under Statens Ledelse, og i god Overensstemmelse dermed stillede de udtrykelige Forslag Side 14, som i samme Form ere nævnte Side 10 nederst, nemlig, „at der under Statens Ledelse“ oprettes to Skoler, faa nævnes derimod Intet om, at Asyl for uheldbrekelige Landsfvage ogsaa skulle indrettes under Statens Ledelse. Jeg maatte tillige bede dette set i Belysning af den private Komitebetænkning fra 1874, som blev afgiven af de samme Mand + 1, og i hvilken det udtrykkelig henstilles til Regjeringen, hvorvidt man maatte finde det hensigtsmæssigt, at det enten blev et Asyl under Statens Ledelse eller under privat Drift med Understøttelse af Staten.